

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών (4. Aṅguttara Nikāya)

11. Το βιβλίο των έντεκα (11. Ekādasakanipāṭapāḷi)

1. Το κεφάλαιο για την εξάρτηση (1. Nissayavaggo)

[AN 11.1-10, PTS 5.311-5.328]

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

11. Το βιβλίο των έντεκα

Τιμή στον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο

Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

Το βιβλίο των έντεκα

1. Το κεφάλαιο για την εξάρτηση

1. Η ομιλία για το ποιος είναι ο σκοπός

1. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο: «Ποιος είναι ο σκοπός, σεβάσμιε κύριε, των επιδέξιων ηθικών αρχών, ποιο το όφελός τους;» «Η απουσία μεταμέλειας είναι ο σκοπός, Άναντα, των επιδέξιων ηθικών αρχών, η απουσία μεταμέλειας είναι το όφελός τους».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της απουσίας μεταμέλειας, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η χαρά είναι ο σκοπός, Άναντα, της απουσίας μεταμέλειας, η χαρά είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της χαράς, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η αγαλλίαση είναι ο σκοπός, Άναντα, της χαράς, η αγαλλίαση είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της αγαλλίασης, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η γαλήνη είναι ο σκοπός, Άναντα, της αγαλλίασης, η γαλήνη είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της γαλήνης, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η ευτυχία είναι ο σκοπός, Άναντα, της γαλήνης, η ευτυχία είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της ευτυχίας, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η αυτοσυγκέντρωση είναι ο σκοπός, Άναντα, της ευτυχίας, η αυτοσυγκέντρωση είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της αυτοσυγκέντρωσης, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, είναι ο σκοπός, Άναντα, της αυτοσυγκέντρωσης, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της γνώσης και ενόρασης των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός της;» «Η αποστασιοποίηση είναι ο σκοπός, Άναντα, της γνώσης και ενόρασης των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός της αποστασιοποίησης, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός

της;» «Το μη πάθος είναι ο σκοπός, Άναντα, της αποστασιοποίησης, το μη πάθος είναι το όφελός της».

«Και ποιος είναι ο σκοπός του μη πάθους, σεβάσμιε κύριε, ποιο το όφελός του;» «Η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης είναι ο σκοπός, Άναντα, του μη πάθους, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης είναι το όφελός του.

«Έτσι λοιπόν, Άναντα, οι επιδέξιες ηθικές αρχές έχουν ως σκοπό την απουσία μεταμέλειας, έχουν ως όφελος την απουσία μεταμέλειας· η απουσία μεταμέλειας έχει ως σκοπό τη χαρά, έχει ως όφελος τη χαρά· η χαρά έχει ως σκοπό την αγαλλίαση, έχει ως όφελος την αγαλλίαση· η αγαλλίαση έχει ως σκοπό τη γαλήνη, έχει ως όφελος τη γαλήνη· η γαλήνη έχει ως σκοπό την ευτυχία, έχει ως όφελος την ευτυχία· η ευτυχία έχει ως σκοπό την αυτοσυγκέντρωση, έχει ως όφελος την αυτοσυγκέντρωση· η αυτοσυγκέντρωση έχει ως σκοπό τη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, έχει ως όφελος τη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι· η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει ως σκοπό την αποστασιοποίηση, έχει ως όφελος την αποστασιοποίηση· η αποστασιοποίηση έχει ως σκοπό το μη πάθος, έχει ως όφελος το μη πάθος· το μη πάθος έχει ως σκοπό τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, έχει ως όφελος τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης. Έτσι λοιπόν, Άναντα, οι επιδέξιες ηθικές αρχές σταδιακά οδηγούν στην κορυφή». Πρώτο.

2. Η ομιλία για το τι πρέπει να γίνει με τη βούληση

2. «Για τον ηθικό, μοναχοί, τέλειο στην ηθική, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'ας εγερθεί σε μένα απουσία μεταμέλειας'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι στον ηθικό, τέλειο στην ηθική, εγείρεται απουσία μεταμέλειας.

Σε αυτόν που δεν έχει μεταμέλεια, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'ας εγερθεί σε μένα χαρά'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι σε αυτόν που δεν έχει μεταμέλεια εγείρεται χαρά.

Σε αυτόν που χαίρεται, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'ας εγερθεί σε μένα αγαλλίαση'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι σε αυτόν που χαίρεται εγείρεται αγαλλίαση.

Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'ας γαληνέψει το σώμα μου'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου το σώμα γαληνεύει.

Σε αυτόν που έχει γαλήνιο σώμα, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'βιώνω ευτυχία'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία.

Σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'ας αυτοσυγκεντρωθεί η συνείδησή μου'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται.

Σε αυτόν που είναι αυτοσυγκεντρωμένος, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση -'γνωρίζω και βλέπω όπως πραγματικά είναι'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι ο αυτοσυγκεντρωμένος γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι.

Σε αυτόν που γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση - 'αποστασιοποιούμαι'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι αυτός που γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι αποστασιοποιείται.

Σε αυτόν που έχει αποστασιοποιηθεί, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση - 'απαλλάσσομαι από το πάθος'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι αυτός που έχει αποστασιοποιηθεί απαλλάσσεται από το πάθος.

Σε αυτόν που έχει απαλλαγεί από το πάθος, μοναχοί, δεν πρέπει να γίνει με βούληση - 'πραγματοποιώ τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης'. Αυτή είναι η φυσική τάξη, μοναχοί, ότι αυτός που έχει απαλλαγεί από το πάθος πραγματοποιεί τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, το μη πάθος έχει ως σκοπό τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, έχει ως όφελος τη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης· η αποστασιοποίηση έχει ως σκοπό το μη πάθος, έχει ως όφελος το μη πάθος· η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει ως σκοπό την αποστασιοποίηση, έχει ως όφελος την αποστασιοποίηση· η αυτοσυγκέντρωση έχει ως σκοπό τη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, έχει ως όφελος τη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι· η ευτυχία έχει ως σκοπό την αυτοσυγκέντρωση, έχει ως όφελος την αυτοσυγκέντρωση· η γαλήνη έχει ως σκοπό την ευτυχία, έχει ως όφελος την ευτυχία· η αγαλλίαση έχει ως σκοπό τη γαλήνη, έχει ως όφελος τη γαλήνη· η χαρά έχει ως σκοπό την αγαλλίαση, έχει ως όφελος την αγαλλίαση· η απουσία μεταμέλειας έχει ως σκοπό τη χαρά, έχει ως όφελος τη χαρά· οι επιδέξιες ηθικές αρχές έχουν ως σκοπό την απουσία μεταμέλειας, έχουν ως όφελος την απουσία μεταμέλειας. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, τα φαινόμενα ρέουν προς τα φαινόμενα, τα φαινόμενα ολοκληρώνουν τα φαινόμενα για τη μετάβαση από τη μια όχθη στην άλλη». Δεύτερο.

3. Η πρώτη ομιλία για την κοντινή αιτία

3. «Για τον ανήθικο, μοναχοί, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει χαρά, για τον αποτυχημένο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει αγαλλίαση, για τον αποτυχημένο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει γαλήνη, για τον αποτυχημένο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει ευτυχία, για τον αποτυχημένο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον αποτυχημένο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον αποτυχημένο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει αποστασιοποίηση, για τον αποτυχημένο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όταν δεν υπάρχει μη πάθος, για τον αποτυχημένο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία.

«Όπως, μοναχοί, ένα δέντρο αποτυχημένο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ούτε ο

εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ούτε ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ούτε ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, για τον ανήθικο, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης.

«Για τον ηθικό, μοναχοί, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει χαρά, για τον τέλειο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αγαλλίαση, για τον τέλειο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γαλήνη, για τον τέλειο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ευτυχία, για τον τέλειο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον τέλειο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον τέλειο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αποστασιοποίηση, για τον τέλειο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει μη πάθος, για τον τέλειο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει τέλεια κοντινή αιτία.

«Όπως, μοναχοί, ένα δέντρο τέλειο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, για τον ηθικό, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης». Τρίτη.

4. Η δεύτερη ομιλία για την κοντινή αιτία

4. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Για τον ανήθικο, φίλοι, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει χαρά, για τον αποτυχημένο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει αγαλλίαση, για τον αποτυχημένο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γαλήνη, για τον αποτυχημένο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ευτυχία, για τον αποτυχημένο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον αποτυχημένο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον αποτυχημένο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει

αποστασιοποίηση, για τον αποτυχημένο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει μη πάθος, για τον αποτυχημένο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία.

«Όπως, φίλοι, ένα δέντρο αποτυχημένο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ούτε ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ούτε ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ούτε ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ανήθικο, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης.

«Για τον ηθικό, φίλοι, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει χαρά, για τον τέλειο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αγαλλίαση, για τον τέλειο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γαλήνη, για τον τέλειο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ευτυχία, για τον τέλειο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον τέλειο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον τέλειο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αποστασιοποίηση, για τον τέλειο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει μη πάθος, για τον τέλειο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει τέλεια κοντινή αιτία.

«Όπως, φίλοι, ένα δέντρο τέλειο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ηθικό, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης». Τέταρτο.

5. Η τρίτη ομιλία για την κοντινή αιτία

5. Εκεί ο σεβάσμιος Άναντα απευθύνθηκε στους μοναχούς... κ.λπ... «Για τον ανήθικο, φίλοι, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει χαρά, για τον αποτυχημένο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει αγαλλίαση, για τον αποτυχημένο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γαλήνη, για τον αποτυχημένο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ευτυχία, για τον αποτυχημένο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον αποτυχημένο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γνώση και ενόραση των

φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον αποτυχημένο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει αποστασιοποίηση, για τον αποτυχημένο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει μη πάθος, για τον αποτυχημένο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία.

«Όπως, φίλοι, ένα δέντρο αποτυχημένο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ούτε ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ούτε ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ούτε ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ανήθικο, αποτυχημένο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον αποτυχημένο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης.

«Για τον ηθικό, φίλοι, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει χαρά, για τον τέλειο στη χαρά, η αγαλλίαση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αγαλλίαση, για τον τέλειο στην αγαλλίαση, η γαλήνη έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γαλήνη, για τον τέλειο στη γαλήνη, η ευτυχία έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ευτυχία, για τον τέλειο στην ευτυχία, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον τέλειο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον τέλειο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αποστασιοποίηση, για τον τέλειο στην αποστασιοποίηση, το μη πάθος έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει μη πάθος, για τον τέλειο στο μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει τέλεια κοντινή αιτία.

«Όπως, φίλοι, ένα δέντρο τέλειο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ο εσωτερικός φλοιός... ούτε ο σομφός... ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ηθικό, τέλειο στην ηθική, η απουσία μεταμέλειας έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει απουσία μεταμέλειας, για τον τέλειο στην απουσία μεταμέλειας, η χαρά έχει τέλεια κοντινή αιτία... κ.λπ... η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την καταστροφή

6. «Εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει, χλευάζει, συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι δυνατόν ότι αυτός θα υποστεί κάποια από τις έντεκα καταστροφές.

Ποιες έντεκα; Δεν επιτυγχάνει αυτό που δεν έχει επιτύχει, ξεπέφτει από αυτό που έχει επιτύχει, η Άριστη Διδασκαλία δεν καθαρίζεται γι' αυτόν, ή έχει υπερεκτίμηση στην Άριστη Διδασκαλία, ή ασκεί την άγια ζωή χωρίς ευχαρίστηση, ή διαπράττει κάποιο μολυσμένο παράπτωμα, ή αφού απαρνηθεί την εξάσκηση επιστρέφει σε κατώτερη ζωή, ή βιώνει σοβαρή ασθένεια και ταλαιπωρία, ή φτάνει σε τρέλα ή νοητική διατάραξη, πεθαίνει παραπλανημένος, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον

κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση - εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει, χλευάζει, συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι δυνατόν ότι αυτός θα υποστεί κάποια από αυτές τις έντεκα καταστροφές.

«Εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει, χλευάζει, συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα να μην υποστεί κάποια από τις έντεκα καταστροφές.

Ποιες έντεκα; Δεν επιτυγχάνει αυτό που δεν έχει επιτύχει, ξεπέφτει από αυτό που έχει επιτύχει, η Άριστη Διδασκαλία δεν καθαρίζεται γι' αυτόν, ή έχει υπερεκτίμηση στην Άριστη Διδασκαλία, ή ασκεί την άγια ζωή χωρίς ευχαρίστηση, ή διαπράττει κάποιο μολυσμένο παράπτωμα, ή αφού απαρνηθεί την εξάσκηση επιστρέφει σε κατώτερη ζωή, ή βιώνει σοβαρή ασθένεια και ταλαιπωρία, ή φτάνει σε τρέλα ή νοητική διατάραξη, πεθαίνει παραπλανημένος, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση - εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, που υβρίζει, χλευάζει, συκοφαντεί τους ευγενείς συντρόφους στην άγια ζωή, αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα να μην υποστεί κάποια από αυτές τις έντεκα καταστροφές». Έκτο.

7. Η ομιλία για την αντίληψη

7. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο:

«Θα μπορούσε άραγε, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη, να μην έχει αντίληψη του νερού στο νερό, να μην έχει αντίληψη της φωτιάς στη φωτιά, να μην έχει αντίληψη του αέρα στον αέρα, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου άπειρης συνείδησης στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην έχει αντίληψη αυτού του κόσμου σε αυτόν τον κόσμο, να μην έχει αντίληψη του μεταθανάτιου κόσμου στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη· και όμως να έχει αντίληψη;»

«Θα μπορούσε, Άναντα, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη, να μην έχει αντίληψη του νερού στο νερό, να μην έχει αντίληψη της φωτιάς στη φωτιά, να μην έχει αντίληψη του αέρα στον αέρα, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου άπειρης συνείδησης στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην έχει αντίληψη αυτού του κόσμου σε αυτόν τον κόσμο, να μην έχει αντίληψη του μεταθανάτιου κόσμου στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη· και όμως να έχει αντίληψη».

«Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη, να μην έχει αντίληψη του νερού στο νερό, να μην έχει αντίληψη της φωτιάς στη φωτιά, να μην έχει αντίληψη του αέρα στον αέρα, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου άπειρης συνείδησης στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην έχει αντίληψη αυτού του κόσμου σε αυτόν τον κόσμο, να μην έχει αντίληψη του μεταθανάτιου κόσμου στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη;»

«Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός έχει αυτή την αντίληψη: 'Αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι εξάισιο, δηλαδή ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, η παύση, το Νιμπάνα'. Έτσι λοιπόν, Άναντα, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη, να μην έχει αντίληψη του νερού στο νερό, να μην έχει αντίληψη της φωτιάς στη φωτιά, να μην έχει αντίληψη του αέρα στον αέρα, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου άπειρης συνείδησης στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην έχει αντίληψη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην έχει αντίληψη αυτού του κόσμου σε αυτόν τον κόσμο, να μην έχει αντίληψη του μεταθανάτιου κόσμου στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη».

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού χάρηκε και ευχαρίστησε για τα λόγια του Ευλογημένου, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε κρατώντας τον στα δεξιά του και πλησίασε τον σεβάσμιο Σαριπούττα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Σαριπούττα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα:

«Θα μπορούσε άραγε, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη;» «Θα μπορούσε, φίλε Άναντα, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη».

«Πώς όμως, φίλε Σαριπούττα, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη;»

«Εδώ, φίλε Άναντα, ένας μοναχός έχει αυτή την αντίληψη: 'Αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι εξαίσιο, δηλαδή ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, η παύση, το Νιμπάνα'. Έτσι λοιπόν, φίλε Άναντα, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην έχει αντίληψη της γης στη γη... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί να μην έχει αντίληψη, και όμως να έχει αντίληψη».

«Θαυμαστό, φίλε, εκπληκτικό, φίλε! Αφού πράγματι του Διδασκάλου και του μαθητή το νόημα με το νόημα και η φράση με τη φράση συμφωνούν, συμπίπτουν, δεν αντιφάσκουν, δηλαδή στο ύψιστο σημείο! Τώρα εγώ, φίλε, αφού πλησίασα τον Ευλογημένο, τον ρώτησα για αυτό το θέμα. Και ο Ευλογημένος μου εξήγησε αυτό το θέμα με αυτά τα γράμματα, με αυτούς τους όρους, με αυτές τις φράσεις, όπως ακριβώς ο σεβάσμιος Σαριπούττα. Θαυμαστό, φίλε, εκπληκτικό, φίλε, αφού πράγματι του Διδασκάλου και του μαθητή το νόημα με το νόημα και η φράση με τη φράση συμφωνούν, συμπίπτουν, δεν αντιφάσκουν, δηλαδή στο ύψιστο σημείο!» Έβδομη.

8. Η ομιλία για την προσοχή

8. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο:

«Θα μπορούσε άραγε, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην δίνει προσοχή στο μάτι, να μην δίνει προσοχή στην ύλη, να μην δίνει προσοχή στο αυτί, να μην δίνει προσοχή στον ήχο, να μην δίνει προσοχή στη μύτη, να μην δίνει προσοχή στην οσμή, να μην δίνει προσοχή στη γλώσσα, να μην δίνει προσοχή στη γεύση, να μην δίνει προσοχή στο σώμα, να μην δίνει προσοχή στο απτό αντικείμενο, να μην δίνει προσοχή στη γη, να μην δίνει προσοχή στο νερό, να μην δίνει προσοχή στη φωτιά, να μην δίνει προσοχή στον αέρα, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην δίνει προσοχή σε αυτόν τον κόσμο, να μην δίνει προσοχή στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό να μην δίνει προσοχή· και όμως να δίνει προσοχή;»

«Θα μπορούσε, Άναντα, ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην δίνει προσοχή στο μάτι, να μην δίνει προσοχή στην ύλη, να μην δίνει προσοχή στο αυτί, να μην δίνει προσοχή στον ήχο, να μην δίνει προσοχή στη μύτη, να μην δίνει προσοχή στην οσμή, να μην δίνει προσοχή στη γλώσσα, να μην δίνει προσοχή στη γεύση, να μην δίνει προσοχή στο σώμα, να μην δίνει προσοχή στο απτό αντικείμενο, να μην δίνει προσοχή στη γη, να μην δίνει προσοχή στο νερό, να μην δίνει προσοχή στη φωτιά, να μην δίνει προσοχή στον αέρα, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο του άπειρου χώρου, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο της μηδαμινότητας, να μην δίνει προσοχή στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, να μην δίνει προσοχή σε αυτόν τον

κόσμο, να μην δίνει προσοχή στον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό να μην δίνει προσοχή· και όμως να δίνει προσοχή».

«Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην δίνει προσοχή στο μάτι, να μην δίνει προσοχή στην ύλη... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό να μην δίνει προσοχή· και όμως να δίνει προσοχή;»

«Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός δίνει προσοχή έτσι: 'Αυτό είναι γαλήνιο, αυτό είναι εξάισιο, δηλαδή ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, η παύση, το Νιμπάνα'. Έτσι λοιπόν, Άναντα, θα μπορούσε ένας μοναχός να επιτύχει τέτοια αυτοσυγκέντρωση ώστε να μην δίνει προσοχή στο μάτι, να μην δίνει προσοχή στην ύλη... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό να μην δίνει προσοχή· και όμως να δίνει προσοχή». Όγδοη.

9. Η ομιλία για την πίστη

9. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Νάτικα, στον δημόσιο ξενώνα από τούβλα. Τότε ο σεβάσμιος Σάντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Σάντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Διαλογίσου, Σάντα, τον διαλογισμό του καθαρόαιμου· μη διαλογίζεσαι τον διαλογισμό του ατίθασου. Και πώς είναι ο διαλογισμός του ατίθασου; Διότι, Σάντα, το ατίθασο άλογο δεμένο στη γούρνα σκέφτεται 'κριθάρι, κριθάρι'. Για ποιο λόγο; Διότι, Σάντα, στο ατίθασο άλογο δεμένο στη γούρνα δεν έρχεται η σκέψη: 'Τι άραγε θα με κάνει να κάνω σήμερα ο ηνίοχος αλόγων προς δάμασμα, τι θα επανορθώσω;' Αυτό δεμένο στη γούρνα σκέφτεται 'κριθάρι, κριθάρι'. Ακριβώς έτσι, Σάντα, εδώ κάποιος άνθρωπος κατώτερης ποιότητας, είτε πήγε στο δάσος είτε στη βάση ενός δένδρου είτε σε άδεια οικία, διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί. Αυτός, έχοντας κάνει το ηδονικό πάθος εσωτερικό του, σκέφτεται, σκέφτεται βαθιά, σκέφτεται συνεχώς, σκέφτεται ακατάπαυστα· διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό... διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία... διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη... διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί. Αυτός, έχοντας κάνει τη σκεπτικιστική αμφιβολία εσωτερικό του, σκέφτεται, σκέφτεται βαθιά, σκέφτεται συνεχώς, σκέφτεται ακατάπαυστα. Αυτός διαλογίζεται σε εξάρτηση από τη γη, διαλογίζεται σε εξάρτηση από το νερό, διαλογίζεται σε εξάρτηση από τη φωτιά, διαλογίζεται σε εξάρτηση από τον αέρα, διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο του άπειρου χώρου, διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο άπειρης συνείδησης, διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, διαλογίζεται σε εξάρτηση από αυτόν τον κόσμο, διαλογίζεται σε

εξάρτηση από τον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό διαλογίζεται σε εξάρτηση. Έτσι λοιπόν, Σάντα, είναι ο διαλογισμός του ανθρώπου κατώτερης ποιότητας.

«Και πώς, Σάντα, είναι ο διαλογισμός του καθαρόαιμου; Διότι, Σάντα, το καλό καθαρόαιμο άλογο δεμένο στη γούρνα δεν σκέφτεται 'κριθάρι, κριθάρι'. Για ποιο λόγο; Διότι, Σάντα, στο καλό καθαρόαιμο άλογο δεμένο στη γούρνα έρχεται η σκέψη: 'Τι άραγε θα με κάνει να κάνω σήμερα ο ηνίοχος αλόγων προς δάμασμα, τι θα επανορθώσω;' Αυτό δεμένο στη γούρνα δεν σκέφτεται 'κριθάρι, κριθάρι'. Διότι, Σάντα, το καλό καθαρόαιμο άλογο βλέπει την κατάποση του βούκεντρου όπως ένα χρέος, όπως μια φυλάκιση, όπως μια απώλεια, όπως μια ατυχία. Ακριβώς έτσι, Σάντα, ο καλός καθαρόαιμος άνθρωπος, είτε πήγε στο δάσος είτε στη βάση ενός δένδρου είτε σε άδεια οικία, δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί· δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό... δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία... δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη... δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί. Αυτός ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από τη γη, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από το νερό, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από τη φωτιά, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από τον αέρα, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο του άπειρου χώρου, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο άπειρης συνείδησης, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο της μηδαμινότητας, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από αυτόν τον κόσμο, ούτε διαλογίζεται σε εξάρτηση από τον μεταθανάτιο κόσμο· και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό δεν διαλογίζεται σε εξάρτηση· και όμως διαλογίζεται. Και έναν τέτοιο διαλογιστή, Σάντα, τον καλό καθαρόαιμο άνθρωπο, οι θεοί μαζί με τον Ίντα, μαζί με τους Βράχμα, μαζί με τον Πατζάπατι, από μακριά τον προσκυνούν -

«Τιμή σε σένα, ευγενή άνθρωπε, τιμή σε σένα, ύψιστε άνθρωπε· εσένα που δεν γνωρίζουμε άμεσα, σε τι βασιζόμενος διαλογίζεσαι».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Σάντα είπε στον Ευλογημένο: «Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, ο καλός καθαρόαιμος άνθρωπος διαλογίζεται χωρίς να βασίζεται στη γη, χωρίς να βασίζεται στο νερό, χωρίς να βασίζεται στη φωτιά, χωρίς να βασίζεται στον αέρα, χωρίς να βασίζεται στο επίπεδο του άπειρου χώρου, χωρίς να βασίζεται στο επίπεδο άπειρης συνείδησης, χωρίς να βασίζεται στο επίπεδο της μηδαμινότητας, χωρίς να βασίζεται στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, χωρίς να βασίζεται σε αυτόν τον κόσμο, χωρίς να βασίζεται στον μεταθανάτιο κόσμο, και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό δεν βασίζεται για να διαλογιστεί· και όμως διαλογίζεται; Και πώς, σεβάσμιε κύριε, τον καλό καθαρόαιμο άνθρωπο που διαλογίζεται έτσι, οι θεοί μαζί με τον Ίντα, μαζί με τους Βράχμα, μαζί με τον Πατζάπατι, από μακριά τον προσκυνούν -

«"Τιμή σε σένα, ευγενή άνθρωπε, τιμή σε σένα, ύψιστε άνθρωπε·
εσένα που δεν γνωρίζουμε άμεσα, σε τι βασιζόμενος διαλογίζεσαι"».

«Εδώ, Σάντχα, για τον καλό καθαρόαιμο άνθρωπο, η αντίληψη της γης στη γη είναι διαυγής, η αντίληψη του νερού στο νερό είναι διαυγής, η αντίληψη της φωτιάς στη φωτιά είναι διαυγής, η αντίληψη του αέρα στον αέρα είναι διαυγής, η αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου στο επίπεδο του άπειρου χώρου είναι διαυγής, η αντίληψη του επιπέδου άπειρης συνείδησης στο επίπεδο άπειρης συνείδησης είναι διαυγής, η αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας στο επίπεδο της μηδαμινότητας είναι διαυγής, η αντίληψη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης είναι διαυγής, η αντίληψη αυτού του κόσμου σε αυτόν τον κόσμο είναι διαυγής, η αντίληψη του μεταθανάτιου κόσμου στον μεταθανάτιο κόσμο είναι διαυγής, και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, ακόμη και εκεί η αντίληψη είναι διαυγής. Έτσι διαλογιζόμενος, Σάντχα, ο καλός καθαρόαιμος άνθρωπος δεν βασίζεται στη γη για να διαλογιστεί... κ.λπ... και αυτό που έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, και σε αυτό δεν βασίζεται για να διαλογιστεί· και όμως διαλογίζεται. Και έναν τέτοιο διαλογιστή, Σάντα, τον καλό καθαρόαιμο άνθρωπο, οι θεοί μαζί με τον Ίντα, μαζί με τους Βράχμα, μαζί με τον Πατζάπατι, από μακριά τον προσκυνούν -

«"Τιμή σε σένα, ευγενή άνθρωπε, τιμή σε σένα, ύψιστε άνθρωπε·
εσένα που δεν γνωρίζουμε άμεσα, σε τι βασιζόμενος διαλογίζεσαι"». Ένατη.

10. Η ομιλία για την τροφή των παγωνιών

10. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Μορανιβάπα, στο πάρκο περιπλανώμενων ασκητών. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Προικισμένος με τρεις ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων. Με ποιες τρεις; Με το σύνολο ηθικής αυτού που είναι πέραν της άσκησης, με το σύνολο αυτοσυγκέντρωσης αυτού που είναι πέραν της άσκησης, με το σύνολο σοφίας αυτού που είναι πέραν της άσκησης - με αυτές τις τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων.

Επίσης με άλλες τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων. Με ποιες τρεις; Με το θαύμα της υπερφυσικής δύναμης, με το θαύμα της τηλεπάθειας, με το θαύμα της παραίνεσης - με αυτές τις τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων.

Επίσης με άλλες τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων. Με ποιες τρεις; Με την ορθή άποψη, με την ορθή γνώση, με την ορθή απελευθέρωση - με αυτές τις τρεις ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων.

Με δύο ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων. Ποιες δύο; Με την αληθινή γνώση, με τη συμπεριφορά - με αυτές τις δύο ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει επιτύχει τον απόλυτο σκοπό, την απόλυτη ασφάλεια από τις νοητικές δεσμεύσεις, την απόλυτη αγία ζωή, το απόλυτο τέλος, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων. Αυτή η στροφή, μοναχοί, ειπώθηκε από τον Βράχμα Σανανκουμάρα -

«Ο πολεμιστής είναι ο άριστος μεταξύ των ανθρώπων, όσοι υπερηφανεύονται για το σόι τους·

ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στη συμπεριφορά, αυτός είναι ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων.»

Αυτή η στροφή όμως, μοναχοί, που ειπώθηκε από τον Σανανκουμάρα, είναι καλά ειπωμένη και όχι κακά ειπωμένη· ωφέλιμη και όχι ανώφελη· εγκεκριμένη από εμένα. Κι εγώ, μοναχοί, έτσι λέω -

«Ο πολεμιστής είναι ο άριστος μεταξύ των ανθρώπων, όσοι υπερηφανεύονται για το σόι τους·

ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στη συμπεριφορά, αυτός είναι ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων.» Δέκατη.

Το κεφάλαιο της υποστήριξης είναι το πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ποιος ο σκοπός, βούληση, τρεις, κοντινή αιτία και με καταστροφή·
δύο αντιλήψεις, προσοχή, πίστη και Μορανιβάπακα.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών. 11. Το βιβλίο των έντεκα. 1. Το κεφάλαιο για την εξάρτηση έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org